

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce je analýza pramenů zachycujících proces vzniku Pionýrské organizace a postupného zákazu Junáka komunistickým režimem na přelomu 40. a 50. let 20. století. Práce si zároveň klade za cíl popsat pohled komunistického režimu na spolek Junák a provést komparaci obou mládežnických organizací. Počáteční část se zabývá vznikem Junáka, jeho vývojem do roku 1945 a především organizací, účelem a obsahem skautské výchovné metody. Druhá ústřední kapitola líčí historii skautského hnutí po druhé světové válce v souvislosti s poválečnou tendencí slučovat mládežnické organizace pod jedno centrální vedení. Navazující část pokračuje objasněním důvodů a okolností, za nichž komunistický režim rozhodl o přerušení skautské činnosti a svěřením výchovy dětí Československému svazu mládeže a jemu podřízené Pionýrské organizaci. Klíčová pasáž zahrnuje též popis úlohy Pionýrské organizace v socialistické společnosti, jejího uspořádání, smyslu, symboliky a výchovného rámce. Závěrečná kapitola představuje prvotní činnost pionýrů v počáteční etapě výstavby socialismu. Následně dokresluje zkoumané historické události pojednáním o pohledu socialismu na etiku a metodiku práce s dětmi prosazovanou skautským výchovným hnutím. Diplomovou práci zakončuje zamyšlení nad společnými a rozdílnými rysy obou organizací. Závěrečný úsek odpovídá na otázku, v čem byl Junák pro režim nepřijatelný a v čem naopak inspirativní. Obsah práce doplňuje stručná charakteristika společenské situace v Československu v 50. letech 20. století.

Klíčová slova

Skauting, Junák, Pionýrská organizace, komunismus